

Det er denne betydelige Samling af Bøger og Aviser, som Ministeriet har tænkt sig kunde anvendes til dermed at grundlægge et Bibliotek i Aarhus. Kommissionen billiger denne Tanke i fuldeste Maal. Det er fra en Side set glædeligt, at der er opsparet en saa rig Samling af Landets Litteratur, at det kan blive muligt at bringe et saadant Bibliotek i Stand. Betragtet fra en anden Side maa det fremhæves, at der maa hvile en vis Forpligtelse paa Staten til at sørge for, at disse mange Bøger og Aviser, som den har faaet i Gje derved, at en af dens Love er bleven opfyldt, ikke kommer til at ligge hen som en død Skat, der er magastneret paa et Loft, men at denne Samling bliver behandlet paa en saadan Maade, at den kan blive tilgængelig for de mange, som kunne ønske at gøre Brug af den. Og dette kan utvivlsomt bedst ske ved, at den bliver Grundlaget for et nyt af Staten oprettet Bibliotek, som kan modtage i kommende Aar Fortsættelsen af den hele litterære og boglige Virksomhed her i Landet ved Dubletksempelaret, som det store kongelige Bibliotek modtager ifølge den ovenfor nævnte Lov af 20de Januar 1832. Dette vil da ogsaa blive Tilfældet med de her i Landet udkommende Aviser. Efter Oprettelsen af Provinsarkiverne have disse modtaget fra Universitets-Biblioteket hvert sin Provins's Aviser, og modtage i Fremtiden fra Bogtrykkerne de aarlig udkommende Aviser. Men de i Hovedstaden udkomne og udkommende Aviser ere ikke samlede noget Steds uden for Kjøbenhavn. Oprettes Stats-Provins-Biblioteket i Aarhus, ville alle de kjøbenhavnske Aviser kunne findes der tillige med samtlige Provinsaviser, hvilket utvivlsomt vil være et stort Gode; thi om end Avislitteraturen er besværlig at have at gøre med, saa er det dog en Litteratur af Betydning, og Erfaringen fra det store kongelige Bibliotek viser, at der næppe gaar en Dag hen uden at den bliver søgt. Kommissionen kan derhos udtale sin Samstemning med, at Ministeriet har valgt Aarhus til Bibliotekets Sæde; thi den største By i det største og fra Hovedstaden fjerneste af Danmarks Hovedlande maa have det første Krav paa, at en saadan for vort Land helt ny Institution bliver oprettet der.

I Aarhus er der allerede nu et Bibliotek, nemlig det forenede Stifts- og Skolebibliotek, som har sin Plads i Katedralskolen og som tæller omtrent 45,000 Bind. Ministeriet har tænkt sig, at dette helt eller delvis kan blive indlemmet i det nye Bibliotek. Kommissionen har diskutert denne Plan, og den er kommen til det Resultat, at dette meget godt lader sig bringe til Udførelse saaledes, at Katedralskolen udtager af dette Bibliotek saa meget, som der maatte kunne siges at være nødvendigt til dens jævne og stadige Brug under Undervisningen, medens hele Resten udstilles fra den. I en Retning er dette Bibliotek usædvanlig rigt, idet Stiftamtmand, Dr. phil. Regenburt har skænket det sin eneestaende Samling af Skrifter til Oplysning af det fiesvigste Spørgsmaal, dette taget i vidt Omfang. Dette forenede Stifts- og Skolebibliotek er for Tiden tilgængeligt for et større Publikum og vil saaledes paa en naturlig Maade føre dette sit Publikum hen til det store Bibliotek og danne dets første Stamme af Besøgende. Der er derhos en anden vigtig Side at erindre ved denne Indlemmelse af det ældre Bibliotek i det nye. Dette faar sin første Bestanddel fra det store kongelige Bibliotek ved dets danske Dubletter, og dets Karakter vil saaledes i væsentlig Grad blive national-dansk. Men ved Indlemmelsen af største Delen af det forenede Stifts- og Skolebibliotek vil der komme til det et større Antal Bøger hørende til den fremmede Litteratur, og derved vil det nye Bibliotek ogsaa faa, om end i forholdsvis ringere Grad, Karakter af et unibersjelt Bibliotek. I det mindste vil det faa et Grundlag, hvorpaa der kan bygges videre.

Med Hensyn til dette sidst bemærkede tager Kommissionen Anledning til at udtale for Ministeriet Ønsket om, at det vil tage under Overvejelse et Forslag om at søge Rigsdagens Samtykke til en Bevilling for at købe afdøde Gehejmekonferensraad Wegeners